

תקות מנחם

גיליון מס'
175*

י"ל לקראת ש"פ לך – י"ג חשון
ה' תהא שנת עליון

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אד"ש מלך המשיח, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לעני"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

מחזור כ"ח שנה כ"ו

בעז"ה יום א' פרשת לך לך ז' חשון ה' תהא שנת עליון

סיום הלכות איסורי מזבח והתחלת הלכות מעשה הקרבנות

וסיום הלכות מעשה הקרבנות והתחלת הלכות תמידין ומוספין

ביום א' פרשת וירא י"ד חשון

נדרץ שטעמו של הרמב"ם מכיון שמסכם לבסוף ההלכה, בענין רוחני לה', "כל חלב
להוי" – הביא לפניו בסמיכות לזה הדוגמא האחרונה שהיא ממש הקדש לה'. וכן
רצה להתחיל בענין לשם ה' – בית תפילה, משא"כ הדוגמאות שבאמצע שאמנם הן
מצוה, אבל גמ"ח לאנשים.

ואבקש באם יש למי מהקוראים ביאור נוסף – להעירני בזה, ותודה מראש!]. וכן
הוא אורמ: "כל חלב להוי" וגו'". עכ"ל הרמב"ם.

א"כ למה שם ההלכות איסורי מזבח, כשגם ההלכה הראשונה וגם ההלכה האחרונה
מדברות על המותר הראוי והרצוי למזבח ולקרבנות, וכן בהרבה הלכות מדובר על
הענינים והקרבנות המותרים!?

ורציתי לבאר "ע"ד הצחות"; שאפשר לפרש את המילה איסורי לא רק בפירוש
שליילי – איסור ודיחוי מהמזבח, אלא גם בפירוש חיובי איסור גם מלשון קשר (כמ"ש
בתיא פרק ז' בפירוש המילה איסור ואיסורים: "שון משלש קליפות הטמאות לגמרי
הם אסורים וקשורים בידי החיצונים לעולם וכו'". ואיסורי מזבח היינו הקשור הרצוי
והראוי למזבח, שזהו פירוש חיובי ו"לכתחילה אריבער" ב"איסורי מזבח". היינו כל
הדברים הטובים והתמימים והרצויים למזבח (וכן אפ"ל ע"ד הצחות בפירוש השם של
הלכות "איסורי ביאה", שגם שם מדובר ע"ד הביאות המותרות. ועיין מה שכתבנו ע"ז
בסיום הלכות אלה והל' איסורי ביאה, בספרנו "תקות מנחם" ח"א וח"ב).

בנין המזבח – מיד אחרי המבול

ב. ע"פ הנ"ל בפירוש החיובי על איסורי מזבח; כל הדברים הרצויים
וקשורים למזבח, נראה הקשר הבולט של הלכות אלה בפרשיות נח
ולך לך, שבפרשת נח התחילו את הלכות איסורי מזבח ולמדו בה את
רוב ההלכות ובפרשת לך לך מסיימים ההלכות, והלכות מעשה
הקרבנות, רובן לומדים בפרשת לך לך ומסיימים בפרשת וירא;

בפרשת נח כתוב בתורה לראשונה במפורש על קרבנות שבאו על
המזבח; מיד אחרי שנה יצא מן התיבה נאמר⁵ "ויבן נח מזבח לה',
ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור ויעל עולות במזבח;
וירח הוי' את ריח הניחוח, ויאמר ה' אל לבו לא אוסיף לקלל עוד את
האדמה בעבור האדם וגו'". וזה נאמר כדבר הראשון שעשה נח

⁵ נח ח, כ - א.

לכתחילה אריבער – הקשר למזבח!

א. באחד המחזורים הראשונים סיימו את הלכות איסורי מזבח ביום ב' אייר, יום
ההולדת של הרבי מהר"ש "תפארת שבתפארת! לכתחילה אריבער!", והיה לי קצת
קשה שדווקא ביום של "לכתחילה אריבער!" לומדים ההלכות הנקראות "איסורי
מזבח", ולא על המותר למזבח?! ועוד היה לי קצת מוקשה, למה נקראות ההלכות
"איסורי מזבח", והרי בהלכות אלו מדובר גם על אותם הבהמות והדברים המותרים
והראויים למזבח, כי מדובר כאן גם על הקרבנות הכשרים וגם על אלה האסורים?
ואדרבה – גם תחילת ההלכות וגם סיומן, מדברים על אותם הקרבנות והבהמות
הרצויים והטובים למזבח ולה'!

בתחילת ההלכה הראשונה: "מצות עשה להיות כל הקרבנות תמידין ומובחרין
שנאמר²: 'תמים יהיה לרצון', זו מצות עשה".

וגם בהלכה האחרונה המסיימת הלכות אלה³: "ומאחר שכולם כשרין למנחות, למה
נמנו? כדי לידע יפה שאין למעלה ממנו, והשוה והפחות. שהרועה לזכות עצמו, כוף
יצרו הרע וירחיב ידו, ויביא קרבנו מן היפה המשובח ביותר שבאותו המין שיביא
ממנו. הרי נאמר בתורה⁴: 'זהבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלביהן, וישע ה' אל
הבל ואל מנחתו'. והוא הדין בכל דבר שהוא לשם הא-ל הטוב, שיהא מן הנאה והטוב;
אם בנה בית תפילה – יהיה נאה מביתו ישיבתו האכיל רעב – יאכיל מן הטוב והמתוק
שבשולחנו. כסה ערום יכסה מן היפה שבכסותו. הקדיש דבר – יקדיש מן היפה
שבנכסיו, [ולאורה צ"ב שהדוגמא האחרונה מהקדש מתאים היה לכתבה יחד
ובסמיכות לדוגמא הראשונה – בנה בית תפילה" ששתיהן עניינים רוחניים לה',
ששתיהן עניינים של צדקה וחסד ועזרה גשמיים לאנשים פרטיים? מתאים אולי

* 175 – כמינין שנותיו של אברהם אבינו ובגליון זה נכתב רבות ע"ד הכתוב
בפרשיותינו על הנהגות וקרבנותיו אל א"י, 75 שנה עד שבא לארץ ישראל, ו-
100 שנה בארץ ישראל.

¹ פ"א, ה"א.

² אמרו כב, כא.

³ פ"ז, ה"א.

⁴ בראשית ד, ד. [להעיר שהפסוק ע"ד מנחתו לקרבנו של הבל הוא בבראשית
פרק ד' פסוק ד' שד' מורה על העלאת התחתונים; ד' – דל"ת – מלשון העלאה,
כמי"ש (תהלים ל, ב) "ארוממך ה' כי דליתני" שמפרשים "רוממני", והד' –
היא הדרגה הרביעית מוד' עולמות אבי"ע – עולם העשיה, והד' השניה – מורה
על ספירת המלכות שהגשמיות באה ממנה, ועניין הקרבנות הוא העלאת
הגשמיות, וקרבן הבל הוא הקרבן הראשון המוזכר בתורה].

בצאתו מן התיבה, כהודיה לה'. וזה היה ענין עיקרי בפרשת המבול כי כבר לפני המבול צוה לו ה' להכניס לתיבה מהבהמה והעוף הטהורים "שבעה שבעה"⁶, ואומר רשי (מהמדרש רבה)⁷ ד"ה "שבעה שבעה", כדי שיקריב מהן קרבן בצאתו, וכשהקריב בפועל את הקרבנות אומר רש"י ד"ה "מכל הבהמה הטהורה" (מדרש רבה)⁸ "אמר, לא צוה לי הקב"ה להכניס מאלו שבעה שבעה אלא כדי להקריב קרבן מהם". [המדרש רבה אומר שזהו הפירוש "ויבן נח מזבח" – מלשון – נתבונן]. וכאן גם מודגש שהקרבנות הן ע"ג **מזבח**, וזהו הדבר הראשון שעשה כשיצא מן התיבה: "ויבן נח מזבח לה' וגו' ויעל עולות במזבח", היינו שענין המזבח והקרבנות עליו היו ענין עיקרי במבול. גם בכניסה לתיבה שע"מ כן אמר לו לקחת מהבהמה הטהורה מכל מין שבעה שבעה, וגם מיד ביציאתו שבעה מזבח והקריב עליו קרבנות. כדי שיהיה "ריח ניחוח" לה' ובזכות זה יהיה ברית קיום לעולם.

קרבנות אדה"ר וקין והבל

ג. ואמנם כבר בפרשת בראשית מוצאים ענין הקרבנות הקרבנות אדם הראשון ובניו קין והבל;

אצל אדם הראשון נאמר: "ויניחהו בגן עדן **לעבדה** ולשמרה"⁹ ואומרים חז"ל במדרש¹⁰ "**לעבדה** ולשמרה אלו **הקרבנות**", שנאמר¹¹ **תעבדו** את האלוקים על ההר הזה [שבהר סיני הקריבו קרבנות]¹². וכתוב: "**תשמרו** להקריב לי במועדו".

וכן אומרת הגמ'¹³ "שור שהקריב אדם הראשון קרן אחת היתה לו במצחו, שנאמר¹⁴ "ותיטב לה' משור פר מקרין מפריס"¹⁵ וגם אנו מוצאים ברמב"ם בהלכות בית הבחירה¹⁶ שאדם הראשון הקריב קרבן במקום המזבח בהר המוריה, וז"ל: "ומסורת ביד הכל **שהמקום** שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארונה [הר המוריה], הוא **המקום** שבנה בו אברהם המזבח, ועקד עליו יצחק, והוא **המקום שבנה בו נח** כשיצא מן התיבה וכי' ובו הקריב אדם הראשון קרבן כשנברא ומשם נברא. אמרו חכמים¹⁷: אדם ממקום כפרתו נברא.

מוכח שאדם הראשון הקריב קרבן ע"ג המזבח, אבל ענין זה לא כתוב במפורש בתורה רק בחז"ל.

וגם בקין והבל שכתוב בתורה במפורש שהקריבו קרבנות, כמ"ש¹⁸ "ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה'; והבל הביא גם הוא מבכורת צאנו וגו'", והראיה שאלו היו ממש קרבן למרות שבפסוק לא נאמר קרבן במפורש רק "מנחה לה'", רואים ברש"י שאומר על המשך הפסוק: "וישעו ה' אל הבל ואל מנחתו": "ירדה¹⁹ אש וליחכה מנחתו", וגם הם הביאו קרבנותיהם במקום המבט בהר המוריה כמ"ש הרמב"ם בהלכה הנ"ל אחרי שכותב על המזבח שבנה נח ולפני שכותב על קרבן אדם הראשון, וז"ל: "והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל".

אבל גם אצלם לא כתוב בתורה במפורש שהיה ע"ג המזבח.. אבל המקום הראשון שכתוב בתורה במפורש "**מזבח**" זה אצל נח בצאתו מן התיבה [וכנ"ל ברמב"ם שמזבח נח הי' במקום המזבח בהר המוריה שבו מקריבין לדורות ומדברות ההלכות!]. ושם ההלכות הוא "**איסורי מזבח**" וכנ"ל שאפשר לפרש גם מלשון **ומדגיש קשר למזבח!**

ג' מזבחות

ד. סיום הלכות איסורי מזבח הוא ביום א' פרשת **לך לך**; וגם בפרשה זו, אנו רואים הדגשה בענין המזבח; בפרשה זו מסופר על ג' **מזבחות** שבנה אברהם אבינו;

א) מיד בבואו לארץ ישראל כנאמר²⁰ "ויעבור אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה: וירא ה' אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת, ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו" ואומר ע"ז רש"י: "**ויבן שם מזבח**". על בשורת הזרע ועל בשורת ארץ ישראל²¹.

ב) בפסוק הבא²² נאמר "ויעתק משם ההרה מקדם לבית א-ל ויט שם אהלה וגו' ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה'" ורש"י אומר "שהתפלל על עוון עכשן שהיה שם בעי".

ג) המזבח השלישי כשהגיע **לחברון** כמ"ש²³ "ויבוא וישב באלוני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח לה'".

ושלשה מזבחות מראה על **תוקף וחזקה** בענין המזבחות, ומתאים לשם ההלכות **איסורי מזבח** מלשון קשר חזק למזבח.

ואומר אד"ש מה"מ בשיחה שהמזבח השלישי נבנה **בחברון** מלשון **חיבור** לה' [וזהו אולי הרמז במלה "**איסורי**" גם מלשון **חיבור**] ושלש המזבחות הם כנגד שלשת בתי המקדש והמזבח **השלישי** כנגד בית המקדש **השלישי**.

מזבח הג' כנגד ביהמ"ק השלישי

ה. ויש בשיחה הנ"ל דיון ארוך על עניינים ומטרות של שלשת המזבחות, וההסבר למה רש"י לא כותב שום דבר על סיבת המזבח השלישי [משא"כ בשניים הראשונים]?

ומבאר אד"ש, כמה סברות על המזבח השלישי שבנה בחברון;

א) ע"ד הפשט בפסוק כתוב, שבחברון התיישב **בקביעות**: "**וישב** באלוני ממרא אשר בחברון", כמסופר אח"כ²⁴ שאברהם ישב שם כ"ה שנה, שהרי עד אז היה אברהם במצב של "הלוך ונסוע"²⁵ "וילך למסעי"²⁶ וכמו שאומר רש"י בפרשת וירא: "שלא מצינו קודם לכן שנתיישב אלא שם שבכל מקומותיו הי' כאורח חונה ונסוע והולך שנאמר²⁷: "ויעבור אברם וגו'", "ויעתק משם"²⁸ "ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה וגו"²⁹, ועל בשורת התיישבותו כאן עשה מזבח.

ב) למזבח זה לא היתה תכלית ותועלת צדדית, רק כדי **לבנות מזבח לה'** (כמו קרבן עולה שהיא כליל לה', ובאה רק לכבודו יתברך. וכנ"ל שהמזבח **בחברון** לי **חיבור** לה' [ובהערה 58 כותב: "להעיר שבדפוס ראשון ובא' מכת"י רש"י (שתח"י) איתא בפרש"י עה"פ (ג, יח) ד"ה אשר בחברון, "**שחבר** את עצמו להקב"ה".

²⁰ יב, ו-ז.

²¹ בראשית רבה פ"ט, טז.

²² פסוק ח.

²³ ג, יח.

²⁴ פרש"י וירא כא לד.

²⁵ לך יב, ט.

²⁶ ג, ג.

²⁷ יב, ו.

²⁸ פסוק ח.

²⁹ פסוק י.

⁶ ז, ב – ג.

⁷ פכ"ו, א. פלי"ד, ט.

⁸ שם.

⁹ בראשית ב, טו.

¹⁰ ב"ר פט"ז סוף ה.

¹¹ שמות ג, יב.

¹² משפטים כד, ה.

¹³ חולין ס, א. וש"י.

¹⁴ תהלים סט, לב.

¹⁵ ב"ר לד, ט.

¹⁶ פ"ב, ה"ב.

¹⁷ ירושלמי נזיר פ"ב, ה"ב.

¹⁸ בראשית ד, ג-ד.

¹⁹ פסיקתא זוטא ומדרש אגדה.

ג) ובמדרש³⁰ כתוב שבנה המזבח בחברון מפני שהוא מקום שהמליכו בו את דוד ושם כרתו ברית וכו', ומלכותו של דוד הוא על כל ישראל (חברון), והיא מלכות נצחית, ששלמותה היא מלכותו של מלך המשיח. וקשור כנ"ל שהמזבח השלישי הוא כנגד השלימות שתושג בביהמ"ק השלישי, ובגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו!

* * *

הלכות מעשה הקרבנות

ו. את הלכות מעשה הקרבנות התחילו בפרשת לך לך ומסיימים בפרשת וירא; הקשר לפרשת לך לך;

נוסף למה שכתבנו לעיל בסיום על הלכות אסורי מזבח שבפרשה זו ג' פעמים נאמר על אברהם שבנה מזבח והקריב קרבנות בג' מקומות; הפרטים הקשורים בברית בין הבתרים שכתובים בסוף הפרשה קשורים בקרבנות;

א) על שאלת אברהם "במה אדע כי אירשנה"³¹, אומר רש"י בדי"ה "ויחשבה לו צדקה"³², בפירוש שני, "אמר לפני הודעני באיזו זכות יתקיימו בה אמר לו הקב"ה; בזכות הקרבנות" [שמרומזים אח"כ בברית בין הבתרים].

ב) אח"כ בפרטי הבהמות שנאמרו לאברהם לקחת לברית אומר רש"י³³ שהם כנגד הקרבנות;

"עגלה משולשת" – ג' עגלים רמו לג' פרים, פר יום הכיפורים, ופר העלם דבר של ציבור ועגלה ערופה.

ועז משולשת – רמו לשעיר הנעשה בפנים ושעירי המוספין של מועדים ושעיר חטאת יחיד.

ואיל משולש – אשם ודאי ואשם תלוי וכבשה של חטאת יחיד.

ותור וגוזל – תור ובן יונה, ומפרש הרא"ם, שמדובר כאן בקרבן חטאת יחיד שבא תור או בן יונה.

היינו שמדובר כאן בהמות ועופות שבאים כנגד הקרבנות שבאים לכפרה. ושם ההלכות "מעשה הקרבנות". וזו הפעם הראשונה בתורה שמדובר על כמה פרטים במעשה הקרבנות, שזהו תוכן הלכות מעשה הקרבנות [מלבד בפרשת נח שמדובר שם על קרבן עולה "ויעל עולות במזבח"³⁴ ואצל הבל שהביא מבכורות צאנו³⁵ שאולי זה ע"ד קרבן בכורות].

יצחק עולה תמימה

ז. הקשר של הלכות מעשה הקרבנות לפרשת וירא, הוא גם בולט וברור; בפרשת וירא מדובר לראשונה במפורש ע"ד המזבח שהיה בהר המוריה, שעליו עקד אברהם את יצחק, שע"כ נהיה **קרבן עולה**, ולכן לא יכל לעזוב את ארץ ישראל, כמ"ש בפרשת השבוע שאחרי"ז – חי שרה, שאמר אברהם לאליעזר "השמר לך פן תשיב את בני שמה"³⁶ והטעם כמ"ש החזקוני ע"פ מ"ש בפרשה שאח"ז – תולדות. שה' אומר³⁷ ליצחק כשהיה רעב בארץ: "אל תרד מצרימה"³⁸, ואומר רש"י ע"ז "אמר לו אל תרד מצרימה שאתה עולה תמימה ואין חוצה לארץ כדאי לך". וכפי הרא"ם שקרבן עולה הוא קדש קדשים, ואין קודש

קדשים יוצא לחוץ מן העזרה של בית המקדש, ואם יצא נפסל ונאסר לעולם אפילו אם חזר אח"כ לעזרה, שכל ארץ ישראל נחשבה אצלו כמו העזרה, וחוצ לארץ נחשבה אצלו כחוץ מן העזרה.

וכמו שה' אומר לאברהם³⁹ קח נא את בנך וגוי' את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה וגוי' ואח"כ אברהם אמר ליצחק "האלוקים יראה לו השה לעולה בני"⁴⁰. היינו שכאן מדובר בענין שקשור במעשה הקרבנות.

ויש כאן גם הלכה שקשורה עם קרבנות שאברהם עקד את יצחק בנו כדי שלא יזוז ויפסול את שחיטת הקרבן.

ואח"כ בפועל הביא שם קרבן כמ"ש וילך אברהם ויקח את האיל ויעלה לעולה תחת בנו.

המזבח בהר המוריה

ח. וקרוב זה היה במקום העיקרי של הקרבנות – במקום המקדש – בהר המוריה [וזו הפעם הראשונה שהתורה מדברת במפורש על המזבח במקום ביהמ"ק בהר המוריה]. שמאז שנבחרה ירושלים ונבנה בית המקדש נאסר באיסור גמור וחמור להקריב קרבן בכל מקום אחר, כמ"ש בתורה⁴¹ "השמר לך פן תעלה בכל מקום אשר תראה; כי אם במקום אשר יבחר ה' באחד שבטיך שם תעלה עולותיך, ושם תעשה כל אשר אנכי מצוה" ולפניו נאמר שם⁴² "והיה המקום אשר יבחר ה' אלוהיכם בו לשכן שמו שם, שמה תביאו את כל אשר אנכי מצוה אתכם עולותיכם וזבחיכם מעשרותיכם וגוי'.

מקום המזבח מכוון ביותר

ט. ובקשר למזבח יש הדגשה מיוחדת על חשיבות המקום שהוא מכוון ביותר כמ"ש הרמב"ם בהלכות בית הבחירה⁴³: "המזבח מקומו מכוון ביותר ואין משנים אותו ממקומו לעולם וכו'". ובהלכה הבאה אומר "ומסורת ביד הכל, שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארונה [בהר המוריה] הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל, ובו הקריב אדם הראשון קרבן כשנברא ומשם נברא, אמרו חכמים⁴⁴ אדם ממקום כפרתו נברא".

היינו שיש הדגשה וחשיבות בכיוון המקום. וכן מוצאים שאצל יעקב נאמר⁴⁵ "ויקח מאבני המקום וגוי' ועיז נאמר אח"כ "ויקח את האבן אשר שם מראשותיו וישם אותה מצבה ויצוק שמן על ראשה"⁴⁶ ועיז נאמר אח"כ שעשה את האבן למזבח שהקריב עליו קרבנות, כמ"ש "ויקח את האבן". "ויצוק שמן על ראשה" שזהו"ע הנסכים. ואח"כ נאמר "והאבן הזאת אשר שמת מצבה יהיה בית אלוהים"⁴⁷ ואח"כ כשחזר יעקב לארץ נאמר בפרשת וישלח⁴⁸ ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר איתו מצבת אבן, ויסך עליה נסך ויצוק עליה שמן".

"תקות" חוט השני

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריד.

א. בנין המזבח והקרבנות של נח מיד אחרי

³⁹ וירא כב, ב.
⁴⁰ שם, ח.
⁴¹ ראה יב, יג-יד.
⁴² פסוק יא.
⁴³ פ"ב, ה"א.
⁴⁴ ירושלמי נזיר פ"ז, ה"ב.
⁴⁵ ויצא כח, יא.
⁴⁶ פסוק יח.
⁴⁷ פסוק כב.
⁴⁸ לה, יד.

³⁰ מדרש הגדול פרשתנו יג, יח.
³¹ לך לך טו, ח.
³² פסוק ו.
³³ בפסוק ט.
³⁴ נח ח, כ.
³⁵ בראשית ד, ד.
³⁶ כד, ו.
³⁷ ב"ר סד, ג. ולקוי"ש רמו קי"א.
³⁸ כו, ב.

המבול כהודיה לה'.

ב. מלכתחילה נאמר לו להכניס לתיבה מן הבהמה הטהורה מכל מין שבעה זוגות, כדי שיקריב קרבנות בצאתו.

ג. פעם ראשונה נאמר כאן בנין המזבח, והקרבת קרבנות ע"ג מזבח.

ד. מזבח זה במקום המזבח בהר המוריה.

ה. בפרשת לך לך בנה אברהם ג' מזבחות, כנגד ג' בתי המקדש.

ו. הפרטים בברית בין הבתרים כנגד הקרבנות המכפרים.

ז. בעקדה מדובר לראשונה ע"ד המזבח בהר המוריה.

ח. יצחק עולה תמימה, ואח"כ האיל לעולה.

השלמה לסיום על סיום הל' בית הבחירה בפרשת בראשית

אדה"ר הקריב קרבנות (גליון 174)

א. כפי שכתבנו ע"פ הרמב"ם עיקר המטרה של ביהמ"ק היא הקרבת הקרבנות, ולכן נקרא ספר "עבודה", נוסף על מה שכתבנו שכתוב על אדה"ר שענינו בעולם עבודת ה' כמ"ש: "ויניחהו בג"ע לעבדה ולשמרה"⁴⁹ כתוב מפורש שאדה"ר הקריב קרבנות, וכן בניו קין והבל; על פסוק זה ויניחהו בגן-עדן לעבדה ולשמרה" אומר המדרש רבה⁵⁰: "לעבדה ולשמרה, אלו הקרבנות, שנאמר⁵¹: 'תעבדון את האלקים על ההר הזה' וכתב⁵²: 'תשמרו להקריב לי במועדו'". וכן אומרת הגמ'⁵³: "שור שהקריב אדם הראשון, קרן אחת היתה במצחו, שנאמר⁵⁴: 'יתיבב לה' משור פר מקרין מפריס' (בכתיב חסר – בלא יו"ד). וכן מובא במדרש⁵⁵ פסוק זה על אדה"ר. והרמב"ם בהל' בית הבחירה כותב שאדם הקריב על המזבח בהר המוריה, שע"ז מדובר בהלכות בית הבחירה.

ב. וכן כתוב מפורש בתורה בפרשה שקין והבל הביאו קרבנות, וישע ה' אל הבל ואל מנחתו⁵⁶ ואומר רש"י⁵⁷ ש"ירדה אש וליחכה מנחתו". והרמב"ם אומר שהביאו קרבנם על מקום המזבח בהר המוריה. והרי הקרבת הקרבנות זהו התוכן והתכלית (לדעת הרמב"ם, משא"כ לדעת הרמב"ן – השראת השכינה) ומטרת ביהמ"ק.

קידוש לבנה

מכיון שמקידוש לבנה של חודש חשוון התחיל אד"ש מה"מ השטרעם בזה. אספר מאורע שראיתי ונוכחתי בו; בא' החורפים משנות היוד"ם בזמן ה"קידוש לבנה" במוצאי-שבת לא נראתה הלבנה, ובסוף תפילת מעריב בא' מימי השבוע הבחנתי שהרבי שם את הסימניה של סידורו במקום ה"קידוש-לבנה", ואני הבנתי שבוודאי יהיה קידוש לבנה בערב זה [אז אד"ש מה"מ עדיין התפלל בביהכ"ס הקטן למעלה, ואנחנו עמדנו ע"י שולחנו ויכולנו להבחין איפה פותח ומה עושה בסידור]... התמימים יצאו לרחוב לפני 770, והיה מעונן ביותר, ולא ראו זכר להתבהרות, וכל הציבור והתמימים התפזרו והלכו למטבח לאכול ארוחת ערב. אבל אני ועוד כמה אחדים נשארנו במקום, בבטחון שמכיון שאד"ש שם הסימניה במקום ההוא בטח יהיה קידוש לבנה. וכך חכיתי להתפתחויות.

⁴⁹ בראשית ב, טו.

⁵⁰ ב"ר פט"ז סוף ה.

⁵¹ שמות ג, יב.

⁵² פנחס כח, ב.

⁵³ חולין ס, א. ושי"י.

⁵⁴ תהילים סט, לב.

⁵⁵ ב"ר לד, ט.

⁵⁶ בראשית ד, ד.

⁵⁷ פסיקתא זוטא, ומדרש אגדה.

תפילת מעריב בחורף מסתיימת בשעה 7, וכשהרבי נכנס לחדרו קרא למזכיר הרה"ח לייבל שיחי' גראנער ששהה בחדר עד 7:20. בשעה שבע ועשרים הרבי שלח את הרב גרונו ויצא לרחוב לבדוק הלבנה, ומיד שיצא נראתה הלבנה מבין העננים. הוא חזר לחדר והודיע לאד"ש שהלבנה התגלתה ומיד יצא אד"ש מה"מ ועשה קידוש לבנה במגין מצומצם. ומיד אחרי שגמר את הקידוש לבנה וחזר לחדרו שוב התכסתה הלבנה, וכשהתקבץ הקהל הגדול, כבר לא ראו אותה. ויה"ר שאחרי שנכסה המשיח, יתגלה ויראה בגילוי במלוא אורו מלך ביפיו תחזינה עינינו, בהתגלות הגאולה השלמה מ"ד ממ"ש, נאו! והרי בקידוש לבנה אומרים ש"יתקיים בנו מקרא שכתוב: 'ובקשו את הוי' אלקיהם ואת דויד מלכם אמן!'. "

המשך למ"ש בגליון הקודם על תפקיד ה"קבוצה" מארה"ק
כאן רק ללמוד!

בא' ה"קבוצות" היו תלמידים עולים חדשים שבאו מבוכרה. וא' התמימים כתב לאד"ש שמכיון שהם "עולים חדשים" שבאו לא מזמן מבוכרה, ויש עניות גדולה והמצב הכספי במשפחה קשה, ויש לו חובות על הנסיעה וע"כ כתב: "שמבקש קצת לעבוד" וע"כ ענה וכתב לו אד"ש בכתי"ק: "כאן רק ללמוד, וה' יצליחו".

ע"פ הוראה זו התמסר התמים הזה, ולמד בשקידה כל השנה, ולא עשה שום דבר אחר, ובסוף השנה ראה הצלחה לגמרי בלתי משוערת [שומעים לפעמים שא' חייב כסף, והבע"ח אומר שלא בוער התשלום ויפרע החוב לכשירחיב, אבל במקרה זה] מי שהיה חייב לו סכום כסף גדול, בסוף השנה הוא ויתר לו לגמרי על תשלום החוב...

רואים במוחש שכשמציינים לאד"ש מה"מ הברכות מתממשות במלואן, ומתקיים הנאמר: "אם בחוקתי תלכו, כדברי חז"ל שתהיו עמלים בתורה", ונתתי גשמים בעתם, עד ואולך אתכם קוממיות" בגאולה השלמה תיכף ומי"ד ממ"ש, נאו!

(הת' הנ"ל הוא הרה"ח בכור שיחי' יצחקוב, כיום עסקן בעיר "אור יהודה").

אי אפשר לנטות מההלכה

סיפר לי א' התמימים, שפעם ב"יחידות" אמר לאד"ש שאינו מתאים ולא שייך ללמוד ורוצה להשאר כאן ע"מ להיות אצל הרבי ולהשתתף בהתוועדויות ולספוג מהתפילות ומהאוירה של 770. וע"כ ענה לו אד"ש: "אם כדברך שאינך מתאים ללימוד ושמירת הסדרים, עוד לפני שבת תארוז את המזוודות ותחזור לארה"ק, ותמצא שם מקום עבודה דתי".

הבחור התחנן על נפשו, וביקש שאד"ש יסכים וירשה לו להשאר כאן. וע"כ אמר לו אד"ש: "לי אין ברירה ואני חייב ללכת עפ"י ההלכה, ועפ"י פסק הרמב"ם ההיתר לעזוב את ארץ ישראל ולהיות כאן, הוא רק אם מוסיפים בלימוד, ובשום אופן איני יכול להסכים!

ולבסוף הסכים לו אד"ש להמשיך כאן רק אחרי שהבטיח שישמור הסדרים וילמד בהתמדה ושקידה.

לזכות

הת' יוסף שיחי'

ליום ה"בר-מצוה"

ז' חשוון ה' תהא שנת עליון

שיגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדך

חי"ל בצבאות ה' צבא אד"ש מלך המשיח וירווי הוריו ממנו ומכל

יו"ח רוב נחת יהודי חסידותי, מתוך בריאות אושר הרחבה

ושמחה תמיד כל הימים

ויזכו לראות קבלת פני משיח צדקנו מי"ד ממ"ש, נאו!

נדפס ע"י הוריו

אשר זאב וזוגתו שיחי' דייטש

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!